

Hammasteknikko

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOJEN LIITTO RY:N JULKAISU

4. VUOSIKERTA N:o 3

SYYSKUU 1947

Suurin nimi keinohartsin
alalla —

STELLON

Yksinmyyjä Suomessa:

**O.Y.
DENTALDEPOT
A. B.**

HELSINKI

»Stellon»-menetelmä on meidän teknillisen osaston tutkimusten tulos
THE AMALGAMATED DENTAL Co Ltd., 7, Swallow Street, London, W. 1.

"STELLONIA"

käytettäessä saavutetaan oikea plastillisuus yksinkertaisella tavalla täsmällisen työn suorittamiseksi.

"STELLON" C

Acryli-aine viisine perusväreineen »valupaikkoja», jacket-kruunuja ja hampaanjäljittelyjä varten.

"STELLON" VÄRINKOROSTAJA

haluttaessa Stellonin perusväriä muuttamaan.

"STELLON" KYLLÄSTÄMISLIUOS

ON ERIKOISESTI VALMISTETTU eristysaine Stellonia käytettäessä ja seuraa se jokaista pakkausta.

VERI-CHROME HAMPAITA

Seuraavat merkit ovat valmistetut luonnonmukaisen ja kauniin Veri-Chrome värijärjestelmän mukaan.

"FIVE-PHASE" erikois etuhampaita

"NUFORM VULKANITE" etuhampaita

"NUFORM" diatorisia

"NUFORM" putkihampaita

"Dr. FRENCH'S" diatorisia

"CRITERION" N.I.C. diatorisia

"NUFORM" ja "UNIVERSAL" fasetteja

Valmistettu Amerikassa.

Ellette ole vielä tutustuneet näihin hampaisiin pyytäkää myyjänne esittämään niitä Teille.

Yksinmyyjä tukuttain:

DAVIS, SCHOTTLANDER & DAVIS LTD.
24/30 Gt. Titchfield St., London.

Steel's

SUPER INVESTMENT

Steel's Super valumassa tarjoaa metallille ja seoksille täydellisen suojan, estää korkeassa kuumuudessa vapautuvien kaasujen haitallisen vaikutuksen sekä metallien värimuutokset.

Steel's valumassaa käyttämällä on Teillä täydellinen takuu työn onnistumisesta.

O/Y DENTALDEPOT A/B,

HELSINKI, ETELÄ RANTA 2. Puh. Sarja 20601

TOIMITUSKUNTA:

Ernst Grönholm, vastaava toimittaja.
Os. Unioninkatu 41. B. Puh. 65 155.
Jorma Kari-Koskinen ja K. J. Laine.

NEUVOTTELUKUNTA:

Aimo Hiltunen ja K. A. Suckman, Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y:n edustajia. Hannes Koskinen, Hammasteknikkoalan Yhdistys r.y:n edustaja. Paavo Vaalle, Hammasteknikkoalan työntekijäin ammattiosaston n:o 12 edustaja.

Hammasteknikko

Vaikutelmia oppilaskursseilta

Jo 14 vuotta sitten syntyi Hammasteknikko Liiton jäsenten keskuudessa ajatus parin viikon kurssin järjestämiseksi jokaisen oppilasvuoden päätteeksi. Näillä kursseilla olisi oppilailla tilaisuus käytännöllisten ja teoreettisten tietojen kehittämiseen ja yhtenäisen työmuodon saavuttamiseen. Valtion tuen sekä varojen puutteessa kurssin toteuttaminen kuitenkin siirtyi vuodesta vuoteen, kunnes sota-ajan jälkeen asia jälleen otettiin päiväjärjestykseen. Saatuamme viihkeitä että valtion taholta on myönnetty varoja kurseja varten, lähetimme kirjelmän ammattiosastolle jossa ehdotimme yhteistoimintaa kurssien järjestämiseksi. Tehtyämme saman ehdotuksen Hammasteknikkoalan Yhdistykselle sieltä annettiin asialle täysi siunaus, mutta ilmoittivat ettei heillä ole mielenkiintoa asiaga kohtaan. Nyt on sitten ensimmäinen kurssi läpikäynyt tulikokeensa ja harrastus kurssia kohtaan oli vilkasta. Vaikka siellä ilmenikin paljon puutteellisuuksia ja epäkohtia, niin onhan seuraavilla kursseilla sitten tilaisuus niitä parannella. Loppujen lopuksi vastasi kurssi kuitenkin tarkoitustaan ja oppilaat olivat yleensä tyytyväisiä oppimaansa ja kuulemaansa.

Yhtenä suuremmista virheistä oli mallitöiden puuttuminen. Tämän vuoksi saattoi oppilaan valmistama työ erota työmuodoltaan opettajien vaatimasta »tyylistä». Seuraaville kursseille onkin Liitolla tarkoitus saada mallityöt, joiden mukaan oppilaat voivat valmistaa kurssityönsä. Arvostelulautakunta suoritti työnsä mahdollisimman oikeamielisesti ja tehdyt päätökset olivat yksimielisiä.

Aluksi tekee mieleni Liiton sekä omasta puolestani kiittää kaikkia niitä virastoja ja liikkeitä, jotka myötävaikutuksellaan auttoivat kurs-

sien aikaansaamista ja erittäinkin ammattienedistämislaitoksen johtajaa, teollisuusneuvos V. Valkolaa, joka ystävällisyydellä ja ymmärtävyydellä suhtautui kurssiinsa. Myös hammaslääkärit ansaitsevat erikoisen kiitoksen pitämistään opettavista luennoista, ja toivomuksena on, että niillä opitut asiat tulevat vastaisuudessa kantamaan kauniin hedelmän. Kurssien johtaja ja opettajat ovat kantaneet tärkeän ja vastuullisen tuakan, josta heille koko ammattikuntamme kiitos. Lyhyestä valmisteluajasta huolimatta he pystyivät hankkimaan välttämättömimmät työmaterialit y.m. tarveaineet, joten kurssi saatiin suoritettua. Opettajat olikin valittu pääasiassa sellaisista, jotka aikaisemminkin olivat olleet samanlaisissa tehtävissä, joten heillä oli jo ennestään kokemusta.

Järjestämällä jatkuvasti tällaisia kursseja tullaan varmaankin pian huomaamaan niiden kehittävä vaikutus ammattikuntamme ammattitason parantamisessa.

Lopuksi toivomme seuraaville kursseille koko ammattikuntamme tuen ja kannatuksen.

Aimo Hiltunen.

OIKAISU sivulla 19. Suomen Jalometallityöntekijäin Liiton Hammasteknikkoalan Työntekijäin Ammattiosasto N:o 15. Pitää olla N:o 12.

Nyt ovat HASAN RUUSUT palanneet lomiltaan, löylyt on löylytty, uinnit uitu ja ehkäpä hieman lihottukin Pohj.-Savo-Karjalan hyvillä sapuskoilla.

Käykää katsomassa ja hauskuttamassa, ettei syksy ja talvi meitä palelluta.

Tuli joku kappale tosi hyviä palkeita, viiloja, sahanteriä, kyvettejä, byygeleitä, 1/2 ja 1 tun. kautsua, stenssiä, proteesikumeja, purupintoja, juurikanavanastoja y.m.

HASA

O.Y. HAMMAS- JA SAIRASTARVIKE

Unioninkatu 24. Puh. 65 757, 64 726, 37 669.

Hammasteknikko-oppilaskurssi

18. 8. — 30. 8. 1947

Oppilaiden koulutus ja ylipäänsä ammattitason kohottaminen on ollut yhdistyksiemme tärkeimpiä kysymyksiä. Varsinaista ammattikoulua ei ole meidän oloissamme ollut ajateltavissa, sillä laboratorioissa on oppilaita runsaasti, kunhan heistä vaan tarpeeksi huolehditaan ja heille varataan tilaisuus tutustua ammatin sellaisiin puoliin, etenkin teoreettisiin asioihin, joita ei jokapäiväisessä työtouhunnassa huomoida. Tämä päämäärä luultiin parhaiten saavutettavan kurssien avulla.

Jo viime vuoden aikana tunnusteltiin mahdollisuuksia saada tähän tarkoitukseen tarpeellisia varoja irtautumaan, mutta turhaan. Monien tiedustelujen jälkeen kävi selville, että Kauppa- ja Teollisuusministeriössä oli määrärahaa 200,000 mk opettajien palkkaamista ja tarveaineiden ostoa varten, mutta koneiden ja työvälineiden ostoa varten oli perustettava perusrahoisto. Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y. asetti 50,000 mk, Suomen Jalometallityöntekijäin Liiton Hammasteknikkoalan työntekijäin ammattiosasto n:o 12 25,000 mk ja Hammas Oy:n liitolle tekemän lahjoituksen muodossa oppilaskasvatuksen hyväksi 20,000 mk, sekä O.Y. Dentaldepot A.B:n 24,000 mk, joten perustusrahoisto nousi 114,000 mk.

Jo aikaisemmin oli Suomen Hammasteknikkojen Liitto kutsunut Ammattiosasto n:o 12 ja Hammaslaboratorioiden Yhdistystä yhteistoimintaan koulutusasiassa. Ammattiosasto yhtyi yritykseen, mutta Hammaslaboratorioiden Yhdistys ei ollut halukas osallistumiseen. Edellämainitut kaksi yhdistystä nimittivät sittemmin opet-

tajakunnan, johon tuli: E. Grönholm ja O. Ojanen liiton puolesta, sekä K. J. Laine ja T. Montonen ammattiosaston puolesta.

Oppilaiden valitsijalautakuntaan valittiin: S. Nurto ja P. Alho liiton puolesta sekä M. Kalliovaara ja K. Skarén osaston puolesta.

Heinäkuun alkupuolella lähetettiin kutsukirje kaikille toimikunnan tiedossa oleville halukkaille, sekä ilmoitettiin kolmessa pääkaupungin sanomalehdessä ja hakemusajan päätyttyä heinäkuun 26 p:nä oli saapunut 65 hakemusta, niistä suuri osa maaseudulta. Koska oli mahdollista ottaa kursseille korkeintaan 35 oppilasta ja hakijoiden joukossa oli palvelusikään nähden niin paljon vanhoja oppilaita, keskimäärin 9 vuotta, voitiin ottaa huomioon ainoastaan yli 5 vuotta laboratorioissa työskennelleitä hakijoita.

Kurssi oli alusta alkaen ajateltu pidettäväksi Ammattienedistämislaitoksessa edellämainittujen yhdistyksen järjestämänä, mutta sitten kävi ilmi, että Ammattienedistämislaitoksen oli toimittava järjestäjänä, hammaslääkärikunnan ja hammasteknikkoalan edustajien toimiessa asiantuntevina avustajina.

Opettajakunta oli valinnut seuraavan työohjelman:

Kuuden hampaan kautsulevy kahdella pinteellä ja kahdessa hampaassa suojuslevyt (toinen valamalla ja toinen juottamalla); kokopurennan asettelu Gysin menetelmän mukaan; kaksi meistettyä kruunua 6+. 5+.; Richmond-Davis kruunu 4+.; Brechus ja riippuva 3+. 2+ Steelenfasetilla; 4-hampaan silta (+3. valettu Richm.-kappa, +6. valettu kruunu, +4. +5. väliosia kramp. faseteilla); sekä tukiproteesi (Nesbet) mikäli aika riittää.

Oppilaat oli ennakkolta jaettu kahteen vuoroon: aamuvuoro klo 8—15 ja iltavuoro klo 13—20. Käytännölliset työt suoritettiin klo 8—13 ja 15—20 välillä. Luentoja pidettiin päivittäin klo 13—15 välillä kaikille oppilaille samanaikaisesti. Luennoitsijoina toimivat:

Odont. lis. K. Nevakari, ammattiteoriaa.

„ „ V. Valkama, anatomiaa.

„ „ V. Sundman, tarveaineoppia.

Jo ennen määräaikaan klo 8, elokuun 18 p:nä, olivat kaikki oppilaat sekä opettajat saapuneet ja Ammattienedistämislaitoksen johtajan, teollisuusneuvos V. Valkolan opastuksella siirryttiin luentosaliiin. Täällä hra E. Grönholm, opettajakunnan puolesta, lausui osanottajat tervetulleiksi lyhyesti selostaen kurssin alkuvaiheet ja tarkoituksen. Teollisuusneuvos Valkola selosti laitoksen tarkoitusta huomauttaen, että oppilaiden tuli noudattaa laitoksen sääntöjä ja muuten hyviä tapoja, sekä toivoi oppilaille menestystä opinnoissaan. Samalla hän nimitti E. Grönholmin kurssin johtajaksi.

Pian siirryttiin varsinaiseen työhuoneeseen kolmannessa kerroksessa, missä oppilaat saivat työpaikkansa, ja lyhyen alkuvaiheen jälkeen olivat työt täydessä käynnissä kuin laboratorioissa konsanaan. Mallit ja kaaviot valmistuivat ja kokopurenta asetettiin artikulaattoriin.

Työskentely toisena päivänä sujui moitteettomasti. Kokopurennan asettelu oli kaikilla hyvässä menossa niin, että työajan päätyttyä oli jo muutamia valmiina. Kuuden hampaan osaproteesin asettelu oli myös käynnissä ja siihen tulevat suojuslevyhampaat valmistuksen alla. Joitakin epäonnistumisia sattui »hantähämästä» valettaessa.

Kolmantena päivänä ahertelivat kurssilaiset taas kokopurennan kimpussa. Nyt alkoi jo tulla näkyviin kunkin osanottajan kätevyys asettelussa. Yleensä sai sen käsityksen, että suurimmalla osalla ei ollut tarkkaa käsitystä kokopurennan asettelun todellisista vaatimuksista. Henkilökohtaisesti neuvon päästiin lopulta kohtalaiseen tulokseen. Päivätyön päätyttyä oli kuitenkin opettajakunnan laatima aikataulu tuntuvasti ylitetty.

Neljännän päivän alkutunneilla valmistui kokopurenta kaikilta. Päähuomio kiinnitettiin nyt osaproteesin valmistamiseen. Hampaitten hiominen ja asettelu oli tyydyttävä, samaten pinteiden taivuttaminen ja muovailu, mutta niiden sijoittaminen oikealle kohdalle hampaan kupeella osoitti suuressa määrässä epätietoisuutta. Suojuslevyjen teko tuotti myöskin monille vaikeuksia. Tällä haavaa alkoivat oppilaat erkautua toisistaan. Oli kysymyksessä Richmond-kapan valanta, Brechus-kruunun valanta ja suojuslevyjen ynnä Richmond-nastojen juottaminen. Koska kuumeennuspolttimien luona oli tungosta, jatkoivat toiset oppilaita keskeneräisiksi jääneitä töitä tai tekivät valmisteluja seuraavia tehtäviä varten. Toiset enemmän kehittyneet oppilaat olivat huomattavasti tovereitaan edellä. Työt kärsivät kuitenkin uusiutuvista sähköhäiriöistä. Tilapäiset johdot oli vedetty pääjohdosta ja kun samaan pöytäan tuli sekä vaihto- että tasavirtaa ja erilaisia volttimääriä, kului paljon aikaa vikojen löytämiseen.

Viidentenä päivänä eli perjantaina jatkuivat työt edellisen päivän tapaan. Sähköhäiriöt olivat erittäin kiusalliset ja iltapäivällä haettiin kaupungista asiantuntijaa, joka ei kuitenkaan voinut saapua ennen seuraavaa aamua. Työt olivat siitä huolimatta käynnissä, sillä toiset moottorit toimivat.

Lauantaiaamuna saapui sitten sähköasentaja ja puolenpäivän aikaan oli johto korjattu niin, että se kesti loppuun saakka. Päivän kuluessa jatkettiin metallitöitä vaihtelevalla menestyksellä. Oli epäonnistuneita valutöitä. Oli tapauksia, jolloin joku hammas oli hiottu liikaa, menettäen kestokykynsä. Tämä oli ymmärrettävissä, sillä joukossa oli oppilaita, joille metallityö oli täysin uutta.

Maanantaina, toisena viikkona, muutettiin työvuorot niin, että edellisen viikon aamuvuoro työskenteli nyt iltapäivällä ja iltavuoro aamupäivällä. Kärkipään miehet olivat päässeet sillan kimppuun, kun taas toiset edelleen ahertelivat kruunujen, Richmondin ja Brechus + riippuvan kanssa. Päivän kuluessa valmistui myöskin muutamia osaproteeeseja, joita oli kehitetty vähitellen edelleen muun työn lomassa. Tiistaina ja keskiviikkona oli työtahti sama. Jälkimmäisen päivän loppupuolella olivat eniten edistyneet oppilaat metallitöiden viimeistelypuhissa. Kaksi putsausmoottoria oli joutunut epäkuuntoon, mikä tuotti jonkun verran haittaa. Suurin osa ryhmistä oli vielä työohjelmansa keskivaiheilla ja yritti tarmokkaasti eteenpäin. Yhä vielä jätettiin osaproteeeseja valmistuneena sisään.

Torstaina ja perjantaina pääsivät muutamat oppilaat »Nesbet»-tukisillan kimppuun. Ainoastaan yksi oppilaista valmistui sen loppuun saakka. Erälle toiselle se jäi ainoastaan kiilloitusta vaille. Kolmas suoritti valannan, mutta aika keskeytti valmistelutyön. Vielä neljäs suoritti valannan, mutta epäonnistui, koska massa oli haljennut. Useat suorittivat työn vahausasteeseen saakka. Muut jättivät edelliset metallityöt joko valmiina tai osaksi valmiina arvostelutilaisuuteen.

Arvostelulautakuntaan kuuluivat: Suomen Hammasteknikkojen Liiton puolesta hrat A. Hiltunen ja S. Nurto sekä hrat A. Hertola ja A. Franck Ammattiosaston

puolesta. Töiden arvosteleminen tapahtui äänestämällä ja äänen mennessä tasan ratkaisi opettajien lausunto. Arvostelijat olivat enimmäkseen yksimielisiä. Loppu- tulos oli seuraava:

Kokopurennassa sai:	16 tyydyttävän arvosanan.	
—,—	15 välttävän	„
—,—	3 heikon	„
Osaproteesissa sai:	2 kiitettävän	„
—,—	10 tyydyttävän	„
—,—	15 välttävän	„
—,—	7 heikon	„
Metallitöissä sai:	3 kiitettävän	„
—,—	8 tyydyttävän	„
—,—	15 välttävän	„
—,—	8 heikon	„

Lauantaina päättyi kurssi. Klo 14 oli Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y. järjestänyt kahvikutsut Elannon kerhohuoneistossa oppilaille sekä kurssitoimintaan muuten osallistuneille kuin myös hammastarvikeliikkeiden edustajille. Tilaisuuden alussa Ammattienedistämislaitoksen johtaja, teollisuusneuvos V. Valkola, esitti puheen, jossa hän läsnäoleville teroitti ammattikasvatuksen merkitystä ja kehoitti kurssilaisia muistamaan ne opetukset ja neuvot, joita heille kurssin aikana oli annettu sekä toivotti heille onnea ja menestystä heidän tulevassa toiminnassaan. Vielä hän esitti kiitoksensa kurssien johtajalle, opettajille ja kaikille niille, jotka olivat lahjoituksilla tai muullta tavalla kurssitoimintaa edesauttaneet.

Kurssien johtaja, E. Grönholm, puhui oppilaille, selostaen ammatissa vallinneita opetus- ja kasvatusoloja ja niiden puutteellisuuksia, jotka johtuivat siitä, että teknikot ovat itse kukin saaneet hankkia ammattitaitoa ja tietoa harvoista käytettävissä olevista lähteistä. Nyt on ammattikunta kasvanut ja ryhynyt toimimaan myöskin ammattikasvatuksen hyväksi, joista pyrkimyksistä nämäkin kurssit muodostavat osan. Puhuja kiitti osanottajia työtarmosta ja ahkeruudesta, jotka herättivät ihailua työhuoneessa vallinneet epäedulliset työsuhteet huomioonottaen. Lisäksi hän kehoitti oppilaita ryhtymään harjoittelemaan ja parantamaan niitä puolia ammattitaidostaan, jotka kurssin aikana olivat osoittautuneet heikoiksi, jotta he hyvien henkilökohtaisten ominaisuuksiensa turvassa kehittyisivät todellisiksi ammattimieheiksi.

Oppilaiden puolesta esitti Usko Kari-Koskinen kiitokset kurssien järjestäjille ja opettajille hyvin lämminhenkisessä puheessa ilmaisten oppilaiden tunteet lähden hetkellä.

Erikoisella tyydytyksellä todettiin hammaslääkärien myötämielinen suhtautuminen kursseihin. Toivottavasti yhteistoiminta jatkuu, sillä kasvatuskysymyksen kehittäminen täysin olojamme vastaavaksi vaatii kaikkien voimien myötämelistä yhteistyötä.

Ammattiosaston urheilua

Kuluva kesäurheilukausi on nyt päättymässä ja urheiluharrastuksetkin alkavat suuntautua vähitellen kohti tulevaa talvea.

Menneenä kesänä ovat osastomme jäsenet iloksemme osoittaneet yhä kasvavaa ja voimistuvaa harrastusta urheiluun. Osastomme jäsenmäärän yhä lisääntyessä saatoimme tänä kesänä valita entistä paremman jalkapallojoukkueen, joka oli kentällä jo alkukesästä kuntoaan hakemassa. Kuntoamme koetellaksemme haastoimme sitten S.H.L:n joukkueen otteluun, joka pelattiin Pallokentällä 12. 8. -47. Onni oli meille myötäinen ja joukkueemme voitti vajaalla miehistöllä pelanneen S.H.L:n joukkueen tuloksella 2—0. Kohta tämän jälkeen pidettiin osastomme kesäurheilukilpailut, tällä kertaa Turussa. Pirteä Turun ala-osastomme oli ottanut tänä kesänä hartioilleen kesäurheilukilpailujen järjestämisen ja suoriutuikin se tästä tehtävästä esimerkillisen hyvin.

Kilpailut oli määrätty pidettäväksi 16.—17. 8. -47. Lauantaina 16 p:nä klo 15.00 alkoivat yleisurheilukilpailut Turun urheilupuiston komealla kentällä. Osanottajia oli kaikkiaan 19. Sää oli mitä parhain molempina päivinä. Kilpailut onnistuivat mainiosti ja monta jännittävää kamppailua nähtiin. Paikkakuntien välisen 4 × 100 m. viestijuoksun voitti kovassa kamppailussa Turun I joukkue helsinkiläisten saadessa tyytyä toiseen tilaan. Viimevuotinen voittaja Kotka ei lähettänyt joukkuettaan kiertopalkintoa puolustamaan.

Aivan uutena lajina hammasteknikkojen urheilussa oli kilpailuohjelmaan otettu naisten 60 m. juoksu. Toivottavasti tämä laji saaki osastomme naispuoliset jäsenet siirtymään tähänastisilta katsojanpaikoiltaan kalkkiviivoille, etenkin kun tässäkin lajissa on kilpailtavana jo oma komea kiertopalkinto, jonka sai haltuunsa tällä kertaa nti L. Pitkänen. Samana iltana oli järjestetty rattoisa illallisjuhla Turun Työväentalon ravintolaan palkintojen jakoineen.

Kilpailujen tulokset:

Naisten 60 m. juoksu.

1. Neiti L. Pitkänen	tulos	11.00
2. „ M. Turunen	„	11.50

Yleisen sarjan 3-ottelu:

1. S. Storm	1.579	pist.
2. A. Sahlsten	1.436	„
3. E. Lehmusuori	1.342	„
4. G. Levander	1.314	„
5. Å. Nyman	1.271	„
6. R. Virta	1.266	„
7. R. Varro	1.154	„
8. K. Friman	1.020	„
9. L. Seuranen	997	„
10. A. Lehtonen	793	„
11. Raimo Varro	624	„

Ikämiesten sarjan 3-ottelu:

1. A. Hertola	1.069	pist.
2. N. Sahlsten	1.008	„
3. E. Lappi	980	„
4. E. Paavilainen	565	„
5. O. Lindholm	506	„
6. A. Semenius	299	„

Paikkakuntien välinen 4 × 100 m. juoksu:

1. Turku I	49.5
2. Helsinki	50.8
3. Turku II	55.4

Sunnuntaina 17. 8. klo 10 pelattiin jalkapallo-ottelu Turku—Helsinki, jonka turkulaiset voittivat tuloksella 3—0. Jalkapallopelin jälkeen oli vieraille järjestetty vielä mielenkiintoinen tutustumiskierros sikäläisiin laboratorioihin. Niin päättyivätkin nämä hauskat ja onnistuneet kisat ja toivomme, että ensi talvena ja kesänä jäsenemme, myös maaseutulaiset, entistä suuremmalla joukolla tulisivat mukaan.

Urheiluterveisin

Ammattiosaston Urheilutoimikunta.

S.H.L:n urheilua

Elokuun 31 p:nä suoritettiin Käpylän urheilukentällä liiton yleisurheilukilpailut, joihin oli ilmoittautunut 35 osanottajaa.

Sää ei ollut paras mahdollinen, mutta se ei kilpailijoiden urheilumieltä masentanut, vaikka se osittain kilpailutuloksia heikensikin.

Kilpailujen lopputulokset olivat:

6-OTTELU

A-luokka:

1. P. Alho	3096	pist.	A. Hiltusen lab.
2. A. Holopainen	2767	„	J. K. Elmisen lab., Kotka
3. P. Rantalainen ..	2708	„	P. Koivulan lab.
4. R. Virta	2520	„	R. Virran lab.
5. J. Rajamäki	2410	„	Keskuslab.
6. J. Meritähti	2358	„	H. Koskisen lab.
7. H. Stigell	2270	„	A. Salingren lab.
8. A. Blom	2240	„	—, —
9. E. Linkoheimo ..	2150	„	A. Hiltusen lab.
10. G. Levander	2098,5	„	H. Koskisen lab.
11. M. Koivula	1869	„	P. Koivulan lab.

B-luokka:

1. U. Kari-Koskinen..	2914	pist.	Kari-Koskisen lab., Pori
2. T. Mäkinen	2516	„	A. Hiltusen lab.
3. E. Lehmusvuori ..	2418	„	Teknodent.
4. M. Ahola	2278	„	P. Koivulan lab.
5. E. Virtanen	2252	„	A. Salingren lab.
6. K. Tirkkonen	2229	„	H. Koskisen lab.
7. V. Holthöfer	2146	„	A. Salingren lab.
8. E. Mäkelä	2041,5	„	E. Mäkelän lab., Lahti
9. H. Hägg	2041,2	„	H. Koskisen lab.
10. A. Reinikainen ...	1962	„	A. Salingren lab.
11. V. Virtanen	1934	„	Keskuslab.
12. M. Kiskonen	1923	„	A. Hiltusen lab.
13. E. Ståhlberg	1297	„	Sandström'in lab.
14. O. Kokko	1226	„	(Kesk.) A. Hiltusen lab.
15. U. Kokko	1138	„	Keskuslab.

Ikäm. 3-ottelu:

1. A. Hertola	1074,6	pist.	H. Koskisen lab.
2. E. Lappi	929,2	„	A. Salingren lab.
3. E. Paavilainen ..	473,5	„	Paavilainen & Telaranta

JOUKKUETULOKSET

1. A. Hiltusen lab. (4 mieh.joukkue)	Keskim.pistem.	2421,2
2. P. Koivulan lab. (3 —, —)	—, —	2285
3. A. Salingren lab. (4 —, —)	—, —	2227
4. H. Koskisen lab. (5 —, —)	—, —	2122

Nuorten 800 m. juoksu:

1. O. Kautto, A. Hiltusen lab.	2,30,0
2. K. Teräs, P. Koivulan lab.	2,34,8

Jalkapallosarjassa, johon liittomme lisäksi osallistuvat kello- ja kultasepät sekä konttorikonemekanikot, olemme keväällä voittaneet kellosepät 3—1 ja konttorikonemekanikot 9—1, mutta kultasepät saimme tunnustaa paremmiksi maaliluvuin 1—3. Syyskierroksen ensimmäisessä ottelussa saimme luovutuksen kellosepiltä, joten toistaiseksi on meillä 3 voittoa neljässä ottelussa, mikä on pidettävä hyvänä saavutuksena näin pieneltä ammattikunnalta. Näiden ottelujen lisäksi on useita ystävyysotteluita pelattu ammattimme keskuudessa.

Ystävyysotteluitakin on pelattu, m.m. 12. 8. 47 Liiton ja ammattiosaston kesken siten, että ammattiosaston joukkueessa pelasi sekä Liiton että ammattiosaston pelaajia, ja Liiton joukkue oli kokoonpantu puhtaasti Liiton jäsenistä. Peli päättyi 2—0 jälkimmäisen joukkueen voittoon.

I.

Olin odottanut jo kaksi tuntia sähköjunaa, joka kiidättäisi minut kotiin Hamppulaan, mutta tänään kotiinpääsy näytti mahdottomalta. Juna toisensa jälkeen sivuutti tupaten täynnä aseman pysähtymättä. Asemalla oli kansaa mustanaan, enkä ymmärtänyt, mistä tällainen kansanpaljous.

»Jamaica voitti jalkapallon loppuottelun! Lukekaa hampaiden olympialaisista!» huusi lehtipoika takanani.

Käännyin ympäri, mutta poika oli jo hukkunut äärettömään ihmisvilinään.

Hampaat... Jalkapallo... Ei, ei... Jätinhän tohtori Maikkisen kokopurenan pyödälle lähtiessäni, mutta se kuuton siihen alaleukaan... mahdotonta... Mutta onhan siitä jo kaksi...

»Terve!»

Säikähdin ja vilkaisin taakseni.

»Älä hermostu», sanoi herra Seméni, »kyllä me yleisurheilussa pärjäämme».

Yleisurheilussa??? Onko koko maailma hullu. Vanha kollegani Seménikin.

Keilailun harrastajille ilmoitamme, että jännittävät syyskilpailut tullaan järjestämään syys-lokakuun vaihteessa, sikäli kuin ratajuttu järjestyy.

Liiton urheilutoimikunnan järjestämät syysjuhlat tullaan jälleen pitämään Helsingissä lokakuussa. Siellä tullaan suorittamaan palkintojen jako kesäurheilukilpailusta ja keilailusta. Toivomme liiton jäsenien runsaslukuisina saapuvan tähän juhlaan ja täten tukevan urheilutoimikuntaa sen työssä urheilun hyväksi ammattikunnan keskuudessa.

Mens sana in corpore sano.

Urheilutoimikunta.

Samassa saapui juna asemalle ja... pysähtyi! Ryntäsin ovelle.

»Hammaskortti!» huusi junailija.

»Eikö Punaisten ristin hammasautot riitä, täytyykö olla juniakin?» kysyin tyhmänä.

»Vedä esiin liiton jäsenkortti, äläkä viisastele», sanoi Seméni rauhalliseen tapaansa.

Hampaat...? Olympialaiset...? Jalkapallo...? Hammaskortti???

»Hän kuuluu meidän porukkaamme», huomautti joku vaunusta junailijalle ja nosti minut sisälle.

»Hyvä on» myöntyi junailijakin, jonka jälkeen hän lisäsi: »Kuuma päivä» ummisti toista silmäänsä ja osoitti sormellaan päätäni.

»Pysähtyykö juna Hamppulassa», kysyin, mutta junailija oli jo livistänyt.

Liiton kokous kaupungin pohjoisessa sähköjunassa...

Maailma pyöri päässäni ja lysähdin penkille.

»Hiljaa!» karjuin täyttä kurkkua, mutta yleisön huuto Käpylän uudella Stadionilla yltyi yltymistään, eikä nuijamiehemme herra Halttusen turkkilaisesta tervehdyspuheesta saanut muuta selvää kuin: wellcome!

Nyt huomasin, että neljännesmailerimme Holppa oli tullut kentälle verryttelemään, enkä minäkään senjälkeen äänivarojani säästänyt.

Palkkasopimus

Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y:n työnantaja- ja Hammasteknikkojen Liitto r.y:n työntekijäin jaosto ja Suomen Jalometallityöntekijäin liitto r.y:n Hammasteknikkoalan työntekijäin ammattiosasto N:o 12 ovat sopineet viimeisen valtionvarainministeriön tekemän palkkojen korotuspäätöksen mukaisesti, nykyisin oppilaille maksettavista palkoista seuraavaa:

Hammasteknikko-oppilaille maksetaan:

0,0 — 0,5 v.	3,306:—
0,5 — 1,0 „	3,868:—
1,0 — 1,5 „	4,408:—
1,5 — 2,0 „	4,959:—
2,0 — 2,5 „	5,510:—
2,5 — 3,0 „	6,061:—
3,0 — 3,5 „	7,285:—
3,5 — 4,0 „	8,265:—

Alalla työskenteleville, vielä rekisteröimättömille alan työntekijöille maksetaan alimmais-palkkana:

4 — 5 v.	9,400:—	kuukaudessa
5 — 6 „	9,940:—	—,,—

Lääkintöhallituksen laillistamalle hammasteknikolle maksetaan alimmais-palkkana 11.020:— kuukaudessa.

S.H.L:n työntekijäin jaosto.

Riman korkeus korkeushypyssä 222... Karinen hyppää, — kuului kovaäänisestä — ja samassa — hän Hyppäsi ja... yli. Rima pysyi kuin pisyikin ylhäällä ja... 222... Mikä Tulos! Tietenkin uusi maailmanennätys.

En löytänyt pumpulia korviani varten, vaan tyydyin sormiini.

Yleisöä oli kuin muurahaisia.

»Hiljaa!»

Perttisen keihästulos 98,72, joka on uusi maailmanennätys, kaikui taas kovaäänisestä.

Stadion kiehui kuin aamupuuro. Toi-

nen maailmanennätys.

Suurenmoista, suurenmoista, kaksi maailmanennätystä ja meidän poikamme niiden tekijöinä.

Tunnen äkkiä jonkun nykäusevän miina.

»Sinun vuorosi heittää, mutta älä katkaise keihästä!»

Minä... minä... Keihästä Perttisen 98,72 jälkeen.

Perttisen 98,72 jälkeen? Olet varmasti nukkunut, jos heität 30, niin hyvä on.

Eräs mukana ollut.

Työnvälitystä

Kuten aikaisemmin jo olemme Liittomme jäsenille tiedoittaneet on ammattikuntamme työnvälitystä hoitamaan valittu n.s. työvälityshenkilö ja on tämä toimenpide osoittautunut oikeaan osuneeksi. Toivomme että työnantajat edelleenkin ilmoittaisivat vapaista työpaikoista työvälityshenkilölle jolta taas työttömänä olevat, sekä paikkakunnan muuttosta haluavat ammattikuntamme jäsenet voivat tiedustella k.o. asioita. Kirjallisissa anomuksissa on mainittava hakijan nimi, syntymäaika, postiosoite, onko rekisteröity, kuinka kauan ollut alalla ja missä.

Koska aikaisemmin työvälityshenkilönä toiminut O. Ojanen on pyytänyt eroa e.m. tehtävästä, on hänen tilalleen valittu Mauno Koivula, os. H:ki, Eerikinkatu 3. B. 9. puh. 63 056.

HAMMASTEKNIKOT:

Työkaluosastollamme on
myöskin **Teille** sopivia

TYÖKALUJA

Oy Perkkö • HELSINKI

Aleksanterinkatu 48 — Puhelin 61 738 vaihde, sekä 28 440

Merkkipäiviä

Lehtemme päätoimittaja, hammasteknikko *Ernst Grönholm* tulee 22. 9. -47 saavuttamaan 40 vuotistyöpäivänsä, joka samalla on hänen 55 vuotis syntymäpäivänsä.

Herra Grönholm, joka uupumattomalla utteruudellaan ja tiedonhalullaan on hankkinut huomattavan työ- ja tietopuolisen ammattitaidon useilla ulkomaille tekemillään työ- ja opintomatkoillaan, on monella eri tavalla auttanut liiton toimintaa teknillisenä opettajana että esitelmöitsijänä järjestämillämme ammattikursseilla ja kokouksissa. sekä monella muulla tavalla osallistunut liiton toimintaan myös edustustehtävissä.

Edellämaitun lyhyen maininnan lisäksi on hän pitkän työpäivänsä aikana toiminut monilla eri aloilla hyvinkin huomattavissa tehtävissä.

Tämän hänelle kahdessa mielessä suuren merkkipäivän johdosta pyytää liitto yhtyä onnittelijain joukkoon.

60 vuotta täytti hammastekn., nti *Agda Holmberg* Helsingissä, huhtikuun 2 p:nä 1947.

Nti Holmberg aloitti uransa hammaslääkäri T. E. Rauvolan luona v. 1909 ja harjoitteli, etupäässä kultatöitä, hammastekn Axel Mörk'in luona 1910, sekä opiskeli Berliner Zahnärztliche Poliklinik'assa 1914. Senjälkeen hän työskenteli hammaslääkärien T. E. Rauvolan ja Ada Rauvolan luona, kunnes hän heidän kuolemansa jälkeen v. 1926 perusti oman laboratorion.

50 vuotta täytti hammasteknikko, kapteeninrouva *Ceri Nieminen* Kouvolassa, elokuun 4 p:nä 1947.

Rva Nieminen aloitti uransa hammaslääkäri Eedla Partasen luona Kokkolassa v. 1914. Senjälkeen hän perusti Kouvolaan oman laboratorion, jonka johdossa hän edelleenkin toimii. Rva Nieminen nauttii suurta arvontoa laajan ystävä- ja tuttavapiirin keskuudessa.

Hammastarviketilanne.

Koska tarvikekysymys kiinnostaa jokaista työhuoneen omistajaa, teimme kiertokäynnin hammastarvikeliikkeissä, jolloin kyselyymme vastattiin seuraavasti:

Oy. Dentaldepot Ab:n johtaja, tri A. Salingre kertoi:

On monta asianhaaraa, jotka on otettava huomioon nykyajan liiketoiminnassa, eivätkä hammastarvikekauppiat ole lainkaan erikoisasemassa. Päinvastoin, jos tarkastetaan esimerkiksi hammasteknillistä alaa niin kukaan ei olisi sillä autettu, että maahan tuotaisiin yksinomaan hampaita taikka keinohartsia. Ei, on saatava kaikki käyttörenkaaseen kuuluvat tarvikkeet, jotta ala pystyisi toimimaan. Tämä on meidän aina pidettävä mielessä. —

Mitä erikoisesti meihin tulee, on Oy. Dentaldepot Ab. ollut siinä edullisessa asemassa, että sillä on maailman suurimman hammastarvikeyhtymän englantilaisen The Amalgamated Dental Co. Ltd.'in yksinmyyntioikeus. Koska Suomen vienti heti suuntautui juuri Englantiin, on etu ilmeinen.

Yhtymän edustamat De Trey'n, Gysin, Sterlingin, Ashin Aurora Vitype'n (sisaryhtymän The International Tooth Co. Ltd.'in) y.m. laatutavarat ovat Teille tutut kuin myös amerikkalaiset Anatoform, Solila, New Hue, Steele'n Davis y.m. laatumerkit. Kysymys oli vaan saada ulkolaista rahaa ostoksiin. Vähitellen saimmekin sitten puntakiintiön, saimme vähän dollareita ja Ruotsin kruunujakin kerran ja alaa muistettiin kauppasopimuksissa, jotka solmittiin Sveitsin, Ranskan, Tanskan, Belgian kanssa. — Kaikki uusia ostomaita, jotka alallamme eivät vielä olleet varsin kypsyneet lukuunottamatta Sveitsiä. — Valuuttaa ei kuitenkaan saatu riittävästi, jotta olisimme voineet ostaa varastoa vanhaan tyyliin.

Joka tapauksessa olemme olleet tarkkoja siinä, suhteessa, että kaikki meille myönnetty kiintiöt todella ovat tulleet käytetyiksi ja tässä olemme myöskin onnistuneet vaikkakin kaupalliselta näkökulmalta otettuna epäedullisestikin. Mutta olemme katsoneet tämän tarpeelliseksi, jotta pystyisimme palvelemaan asiakkaitamme parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Puntia on sitten jatkuvasti saatu lisää, vaikkakaan ei riittävästi, mutta ei Dollareita, joka viimeainittu seikka on ollut hyvin valitettava erikoisesti hampaisiin kultatöitä varten. Edustamamme englantilainen yhtymä on nykyään rakentanut uuden hammasporatehtaan, sisustusvälinetehtaan (Sterling hiomamoottoreita, polttouuneja ja vulkanisaattoreita m.m.) ja ennen kaikkea hammastehtaan, josta ensimmäinen erä läpikuultavia etuhampaita vastikään on saapunut meille. Hinta tulee olemaan ilahduttavan edullinen. Sitä paitsi odotamme De Trey'n ja Gysin diatorisia sekä Sveitsistä diatorisia ja Pellucor etuhampaita.

Mitä keinohartsiin tulee, tulemme rinnakkain varastoimaan The Amalgamaed Co. Ltd.'in Stellan ja I.C.I. (Imperial Chemical Industries Limited'in) maailman suurimman teknillisen tehtaan) Kallodent keinohartseja. Sekä puolen että tunnin Ashin kautsua on tulossa. Pallacast metallia, valua, juotosta ja nastaa sekä Paladent levyä odotetaan lähipäivinä.

Hampaat kultatöitä varten ovat surunlapsemme. Voimme ainoastaan taata, että on yritetty ja yritetään yhä, jotta tämäkin puoli saataisiin järjestymään.

Valumassaa on meillä vielä varastossa jonkun verran m.m. Steelen erikoismassaa ja engl. Calsiteä samoin Ashin vahaa, stentsiä y.m. Kaikki on meistä onnistunut paremmin, kun olisimme voineet uskoakaan ja toivossa eletään ja laadusta pidetään kiinni. —

Hammasväline Oy:n johtaja, tohtori J. Tuomaala kertoi:

Tarvikkeiden maahantuontiin tarvittavia ulkolaisia valuuttoja on viime aikoina ollut helpommin saatavissa kuin muutamia vuosia sitten, mutta riittävästi ei kuitenkaan vielä nytkään. Seurauksena on ostojen rajoittaminen yleensä vain välttämättömyimpiin tarvikkeisiin ja lisäksi vielä pieniin määriin. Mitään mainittavampia varastoja ei niin ollen pääse syntymään, kun saapuneet erät tavallisesti myydään hyvin nopeasti. Toinen ikävä puoli valuuttojen saannissa on niiden jakaantuminen eri maiden kesken tavalla, joka ei vastaa maiden toimituskykyä hammastarvikealalla eikä myöskään ostojemme luonnollista suuntautumista. Alamme teollisuus on sodan jälkeen ylikuormitettu kautta maailman, ja paremmilla mahdollisuuksilla varustetut ostajat kiertävät tehtaasta tehtaaseen — näin on tilanne nyt esim. Sveitsissä — sitoen tehtaiden tuotannon vuosikausiksi eteenpäin. Suunnitelmallinen ostojen järjestely on yllämainituista seikoista johtuen tavattoman vaikeata, ja ikävät yllätykset eivät ole ollenkaan harvinaisia.

Muutamista tärkeimmistä artikkeleista vielä joku sana. Hammastilanne on monasti ollut kovin kireä lähinnä siitä syystä, että Amerikan »taaloja» ei meidän käyttöömme ole liennyt pitkiin aikoihin. Muita hampaita sen sijaan on hiljalleen tullut ja tulee jatkuvasti, joten selvinneemme niiden turvin tämän, toivottavasti lyhyen välikauden yli. Proteesiaineista ei nyt ole ollut puutetta, mutta sen sijaan koneet, rikkittimet ja eräät työvälineet ovat olleet vaikeammin saatavissa. Voin kuitenkin vakuuttaa, ettemme säästä vaivojamme yrittäessämme tyydyttää laboratorioden tarvetta niidenkin suhteen. Muodostavathan hammasteknikot erittäin huomattavan osan meidän asiakaspiirissämme. Toivomme vaan, että olosuhteet pikaisesti paranevat, ja työemme alkaa kantaa myös hedelmää.

Hammas Oy:n johtaja A. Hellemaa lausui:

Hammasalan tilanne oli sodan aikana tukala, mutta siitä selvisimme suhteellisen hyvin. Ruuan niukuudesta kait johtui, ettei hampaita paljon tarvinnut käyttää. Nyt, kun purtavaa alkaa olla jo runsaammin, tarvitaan myöskin hampaita. Tämän ihmeen yksinkertaisen toteamuksen jälkeen tulee eteen kysymys hampaiden kunnosta ja myöskin uusien hampaiden hankkimisesta. Silloin meidän täytyy »välittää» sanan useammassa merkityksessä. Olemme niitä välittäneetkin maamme hammas-tekniikoille mahdollisuuksiemme mukaan. Mahdollisuutemme ovat riippuvaisia viranomaisista ja odotamme, että viranomaiset välittävät meistä, jotta voisimme välittää Teille arv. hammas-tekniikat.

Dentalia OY:n johtaja P. Schmalz esitti seuraavaa:

Hammastarvikkeiden saantimahdollisuudet kuluvan vuoden aikana ovat jossakin määrin helpottuneet riippuen siitä, että maamme vienti on melkoisesti suurentunut v. 1946 verraten, joten kiintiöitten saanti ulkomailta on suurentunut, mutta sekaiset olot useissakin maissa ovat siksi epävarmat, että hintojen korotukset, työtehon aleneminen y.m. seikat tekevät sen, ettei minkäänlainen suunniteltu tavaran

tuonti ole vielä mahdollinen. Ottaen huomioon kuitenkin ne helpoitukset, joista ylempänä on mainittu, on onnistuttu tuottamaan maahan hammastarvikealan tavaraa jo melkoiset määrät ja tyydytyksellä voidaan toivoa tulevaa kehitystä parempaan päin. Kuten jokainen voi kuvitellakin tietysti ei vielä kuitenkaan tavaravaroitot ole paljon päässeet kasvamaan, sillä useampia tavaralajia tulee heti myydyksi pois tänne saavuttua, mutta toivossa ollaan, että vähitellen saadaan varastotkin täydennetyksi, jos vaan uhkaava inflatio saadaan vältetyksi ja ulosvienti kauppamme ja markan ostokyky ei muutu.

Hasa Oy:n johtaja, rva L. Ramo jutteli pirteästi:

— Jaa, ettäkö minkälaiset hankintamahdollisuudet nykyään . . . voi, kyllä ne on vielä niin monen mutkan ja vaivan takana, että tahtoo pää mennä sekaisin, näin naisihmisellä varsinkin — miehethän yleensä ajattelevat meitä sellaisina heikompiina astioina eivätkä pahasti usko meidän kykyihimme esim. — hm! — »liemiehinä». Mutta onpahan vain pärjätty siinä missä muutkin ja toisinaan pareminkin. Jonkinlaista helpotusta on sentään viime aikoina tavarahankinnassa esiintynyt, mutta löytyy vielä paljon sellaisia aineita ja tarvikkeita, joita ei vieläkään saada tuotetuksi maahan. Englannin puntamarkkinoilla äskettäin tapahtuneet muutokset ja dollari-pula tekevät sen, ettei Amerikasta vieläkään saada mitään alan tuotteita hankituksi ja koska Amerikka edelleenkin on ensimmäinen hammastarvikealan tuottajamaana, on selvää, että sellainen tekijä vaikuttaa koko linjalla. Varsinkin tekohampaista on aikamoinen puute, samoin työvälineistä. Proteesiaine-markkinoilla on sensijaan oltu vilkkaassa toiminnassa ja laatuja löytyy siis monenlaisia — jokaisella meistä on tietysti juuri se paras sellainen. Tavoitteemme on luonnollisesti päästä palvelemaan asiakkaita ensiluokkaisilla tavaroilla ja hyvillä varastoilla.

*

OPPILAAN ÄÄNI.

»Enemmän palkkaa ja vähemmän korjauksia» oli yhteisen mölykööriin leikkilinen vastaus tiedustellessani labokan nuorimmilta mielipiteitä oppilaan perspektiivistä katsottuna. Olin huomaavinani, että yhden ja toisen oletetussa aivokopassa risteillä sentään varteenotettavia ajatuksia ammattikunnallemme probleemaksi muodostuneesta oppilaskysymyksestä y.m. Sangen ratkaisevaksi osoittautui huomautuksen siitä, että painettu sana ei tällä kertaa paljasta persoonaa. Tämän jälkeen avautui »sesam», sanat, lauseet ja ajatukset virtasivat vuolaina ensin niin ehtyneiltä näytäneistä lähteistä. Valitan, että en osaa pikakirjoituksen jaloa taitoa — silloin olisi ollut mahdollisuus selviytyä tuosta ruuhkasta. Nyt saamme tyytyä huonon muistin ja keuhkojen muistiinpanojeni varaan rakennettuun sepustukseen.

Suurimpana syntinä ammattikunnassamme oppilaita kohtaan näytti olevan tuovalitettava seikka, kun tulevaa hammasteknikkoa pidetään saman työn piirissä jopa kymmenenkin vuotta. On tapauksia, että sama mies on vuosimääriä saanut vallan asettaa hampaita, toinen freesata levyjä ja kolmas kipsata sisään j.n.e. Kun nyt tällainen mies hakee ja valitaan pätevyyskokeisiin on siellä seinä edessä. Muutoinkin siellä tuntee olonsa samanlaisiksi kuin henkilö, joka ajaa korttia pikkuautolle, — on harjoitellut sillä ja luulee pärjäävänsä. Mutta annas olla, kun tulee kokeet lykätään linjuri eteen! Siihen ei ole perehdytty eikä sitä tämän jälkeen jouduta taas käyttämään, mutta nyt se vaan on edessä. Näin on tilanne ainakin suurlaboratorioissa

Suomen Jalometallityöntekijäin Liiton Hammasteknikkoalan työntekijäin ammattiosasto N:o 15 tiedoituksia:

Vuoden 1947 toimihenkilöt ja osoitteet:

Puheenjohtaja T. Montonen, Punavuorenkatu 22 C 36. Puh. 35 601 (H. Koskisen laboratorio).

Sihteeri M. Kalliovaara, P. Robertink. 10, as. 16. Puh. 60 350.

Rahastonhoitaja A. Franck, Döbelnink. 3 B 29. Puh. 37 324 (työp.).

Ulkom. kirjeenvaihtaja A. Eriksson, IV linja 20. Puh. 73 353.

Urheilu- ja huvitoimikunta: K. Skarén, Simonk. 12 B 29. Puh. 35 601 (työp.).

Ammattikasvatusrahasto: K. J. Laine, Hämeentie 34 B 39. Puh. 72 357.

Helsingin Kerhotoimikunta: J. B. Wallenius, Kirkkok. 4 B 11. Puh. 33 019.

Osaston pääluottamusmiehet: K. J. Laine ja S. Toivonen, Pitkäsillanranta 9. Puh. 72 810 (alipalkkaus-, työseislaus- ym. asiat).

harvoja poikkeuksia lukuunottamatta. Ammattitaidon kohottaminen ja oppilaspolven kasvattaminen ei näytä heitä kiinnostavan. Muistakaa, että nuori polvi perii aina vanhat manttelit eikä kai meidän ammattikuntamme muodosta poikkeusta tässä asiassa. Liittomme uudet sääntöehdotukset ovat saaneet vastakaikua, olleet vilkkaan keskustelun ja tutkistelun kohteena. Hyvä, totesimme me, mutta samassa kuului kuin yhdestä suusta kiljaisu: taantumuksellista, kovasti taantumuksellista. Kyseessä oli 9 § 15 kohta.

Mutta ei niin pahaa ettei jotain hyvää! Hiljattain olleet »täydennyskurssit» ovat saaneet ansaitun kiitoksen osakseen oppilaiden taholta. Kiitokset niille, joille se kuuluu, toimeenpanijoille ja järjestöille ja ennenkaikkea opettajille. Annammekin kursseilla mukana olleen, niistä erittäin hyvin suoriutuneen oppilaan kertoa:

»Kiitollisen tilaisuuden ilmetessä en toki halua olla lausumatta julki muutamia ajatuksia hiljattain ammattienedistämislaitoksella olleiden hammasteknikko-oppilaille järjestettyjen täydennyskursseiden johdosta. Me 34 onnellista osanottajaa, joukossa ikämiestä, nuortamiestä, poikamiestä ja perheellistä unohtamatta yhtä kauniimman sukupuolen edustajaa olimme kokonaisuutena kurssiin hyvinkin tyytyväisiä. Niitten aikana selvisi monelle ennestään tuntemattomia seikkoja niin teoriassa kuin käytännössä. Tämän ilahduttavan seikan huomioi tunneilla ja kurssilaisten vapaa-aikojen keskusteluista. Ei varmaan jäänyt moneltakaan meistä ajatuksen kiitosta vaille se ennakkoluuloton ohjaus, jolla opettajamme koittivat parhaan kykynsä mukaan meitä ohjata ja neuvoa. Aivan henkeä pidätellen tempasi mukaansa tri Nevakari luennoillaan, joissa esiintuli asioita, jotka kunnan teknikolle ovat ensiarvoisen tärkeitä muistaa ja tietää jokapäiväisessä käytännössä. Ja luulen, etten ollut ainoa jota harmitti, kun joskus edellinen vähemmän tärkeä luento riisti aikaa edellämaintun opettajan tunnista. Mutta ainoana tosi ikävänä puolena pidin koko kurssilla sitä, että siellä ei jätetty luokalle ja että se lopui liian lyhyeen. Vielä kerran kiitos Teille, jotka autoitte kurssin olemassaoloon ja onnistumiseen.»

Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y:n tiedoituksia:

Täten kutsumme kaikkia Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y:n jäseniä saapumaan yleiseen syyskokoukseen, joka pidetään Hotelli Klaus Kurjessa 4 p:nä loka-kuuta 1947 klo 15.00. Tarkempi tiedoitus lähetetään postitse.

Samalla ilmoitetaan, että urheilutoimikunnan järjestämä syysjuhla palkintojen-jakoineen y.m. pidetään samassa paikassa välittömästi kokouksen jälkeen. Kutsukortteja saatavana Urheilutoimikunnan jäseniltä, sekä osoitteella: J. Meritähti, Helsinki, Lönnrotinkatu 3, (Hammaslaboratorio H. Koskinen), puh. 35 601.

Johtokunnan päätöksen mukaisesti jaetaan tämä numero ilmaiseksi kaikille niille Suomessa hammasteknisellä alalla työskenteleville, joiden osoitteet ovat toimituksen tiedossa. Ne alalla olevat jotka eivät ole Suomen Hammasteknikkojen Liitto r.y:n jäseniä, voivat tilata lehteä toimitukselta hintaan 50:— mk irtonumerolta.

Liiton toimikuntien, jaostojen ym. osoitteet:

Johtokunta:

Puheenjohtaja Aimo Hiltunen, Siltasaarenk. 11 B 38, puh. 75 954.

Sihteeri Pertti Alho, Siltasaarenk. 11 B 38, puh. 75 954, kotiin 88 442.

Rahastonhoitaja A. Semenius, Malmink. 38, puh. 37 324.

Edustajamme Lääkintöhallituksessa:

Ernst Grönholm, Unionink. 41, puh. 65 155, kotiin 04 264.

Työnantajain jaosto:

Kokoonkutsuja V. Manner, Kasarmink. 16 A, puh. 69 831.

Työntekijäin jaosto:

A. Blom, Munkkiniemenk. 19 C 25, puh. työp. 32 415, kotiin 75 576.

Oppilasjaosto:

P. Kerovaara, Meritullink. 7 A 14, puh. työp. 32 415.

Urheilutoimikunta:

J. Meritähti, Töölönk. 56 B 36, puh. työp. 35 601.

Työväilyshenkilö:

M. Koivula, Eerikink. 3 B, puh. 63 056.

Kehoitamme kaikkia niitä jäseniä, joiden osoite on nmuuttunut tai muuten virheellinen, ilmoittamaan ja oikaisemaan se Liiton sihteerille mahdollisimman pian.

HAMMASLABORATORIOIDEN YHDISTYS r.y:n syyskokous pidetään marraskuun 22 p:nä 1947 Helsingissä. Kokouksen paikasta y.m. yksityisseikoista tiedoitetaan yhdistyksen jäsenille postitse.

Miellyttävästi
huomiotaherättävä
keinoaine on:

THERMOLITE

THERMOLITE omaa juuri tuon proteesiaineissa kauan etsityn **luonnonmukaisuuden** ja siitä valmistetut proteesit voittavat sekä hammaslääkärien että potilaitten suosion.

Tämä erinomainen keinoaine sopii kestävyytensä takia yhtä hyvin osaksi kuin kokoproteeseihin. Se mukautuu hyvin suun limakalvoihin eikä ärsytä kosketuksessa.

THERMOLITE ei vaadi erikoisvarusteita eikä tekniikkaa — yleinen keinoainekäsittelyssä käytetty menetelmä tuottaa toivottuja tuloksia — ilman epäonnistumisia. Sitäpaitsi se on huokein nykyään käytössä olevista keinoaineista.

Kokeilkaa sitä.

HASA O.Y.

Unioninkatu 24. Puh. 37 669, 64 726, 65 757.

Arv. Hammasteknikot!

Hammaskultaa

työssä tarvitsemassanne muodossa
saatte valmiina meiltä.

Liikkeemme pitkäaikainen koke-
mus, nykyaikaiset varusteet ja am-
mattitaitoinen henkilökunta takaa
tuotteidemme laadun.

Kultaseppä

N. WESTERBACK

Helsinki, Eerikinkatu 7.

Puh. 61 626

NUFORM LABORATORIOMOOTTORI

nelivauhtinen tarkkuusmoottori valmistettu Englannissa parhaimmista aineista. Se on rakennettu kestävään laboratoriotyön kovat rasitukset. Moottori on sarjaan käämitty 1/6 hv. ja toimitetaan haluttuun virtajännitykseen — ynnä »Stubeja» kaikkiin tarkoituksiin.

H. C. STENT'S Coronation Composition

valmistettu H. C. Stent'sin alkuperäisen kaavan mukaan. On helppo käyttää ja soveltuu kaikkiin jäljennöstapauksiin. Sen tunnusmerkkinä on hieno, sileä pinta, jossa yksityisseikat hyvin esiintyvät. H. C. Stent'sin »Coronation Composition» takaa työnne onnistumisen.

Saatavana hammastarvikekaupoistanne

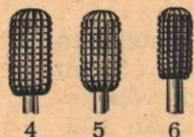
Yksinmyyjä tukuttain:

DAVIS, SCHOTTLANDER & DAVIS LTD.

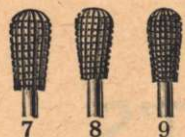
24/30 Gt. Titchfield St., London.

ASH'in HIENOJA TERÄS-JYRSIJÖITÄ KEINOHARTSITÖITÄ varten

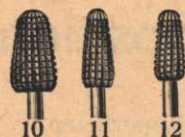
CYLINDRICAL

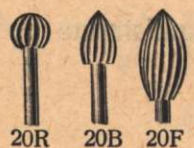
PEAR

BUD

ROUND

ASH'n hienot jyrsinterät keinohartsitöitä varten, leikkaavat puhtaasti pienimmällä mahdollisella kitkalla naarmuttamatta työtä ja eri muodot ja koot yksinkertaistavat proteesin eri pintojen jyrsimisen.

Pää ja varsi ovat tehdyt yhdestä kiinteästä teräskappaleesta. Tämä konstruointi poistaa pää irtaantumisen vaaran samalla kun se säästää käsikappaletta, koska täydellinen tasapanoisuus tekee käynnin värähtelemättömäksi.

Mallit 4—14 sekä 31—32 ovat saatavissa sekä ristiin että suoraan leikattuina. Näitä malleja tilattaessa hyväntahtoisesti ilmoitetaan mikä leikkaus halutaan. Mallit 20 R, 20 B ja 20 F ovat ainoastaan suorina saatavissa.

Yksinmyyjä Suomessa

O/Y DENTALDEPOT A/B
HELSINKI

THE AMALGAMATED DENTAL Co Ltd., 7, SWALLOW STREET
Lontoo. W. 1.

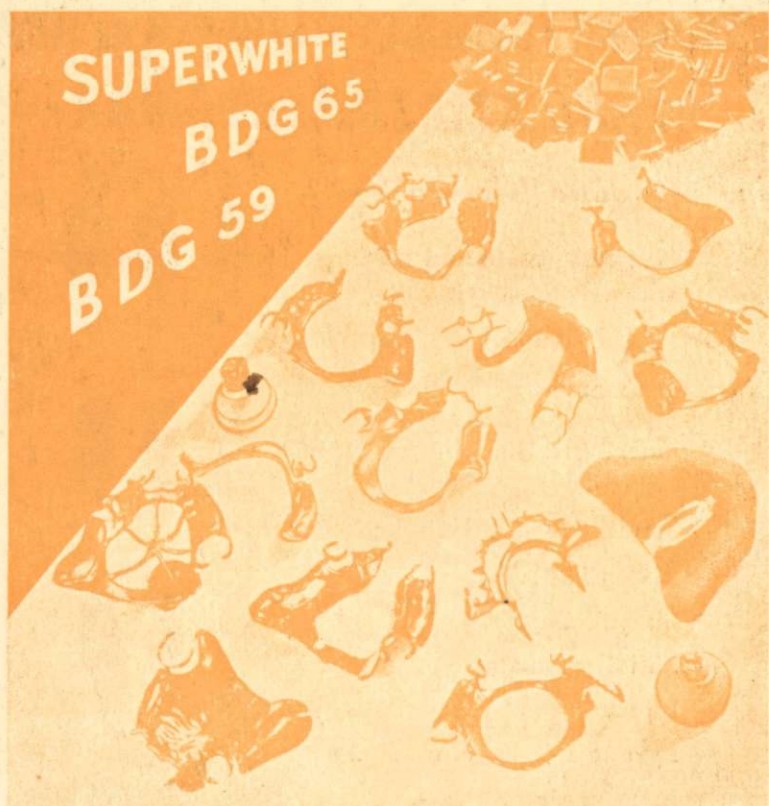
Arr. Hammaslaboratoriot ja Hammasteknikot!

Kääntykää luottamuksella puoleemme tarvitessanne teknillisiä tarvikkeita.

Varastossamme on:

- amerikkalaisia Nuform ja Nuform Veri-Chrome hampaita
- amerikkal. proteesiainetta, Curvliite
- Alston kautsua
- huopakeiloja
- kiilloitusainetta
- kipsiä
- kyvettejä ja kyvetin kehiiä
- imukumeja
- artikulaattoreita
- Coronation Stentsiä
- vahaa
- imukammioita
- y.m. alan tuotteita.

HAMMAS O.Y.
KALEVANKATU 3 B. 21 433 & 63 680

SUPERWHITE-valua,

-levyä,

-juotetta ja

nastalankaa saatavana liikkeestämme.

Yksinmyyjä:

Hammassväline Oy.

Tukkumyyjä: British Dental Golds, Ltd., Lontoo.